

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

**ОРГАНІЗАЦІЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ:
МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ**

Методичні вказівки
до виконання практичних занять для здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня денної та заочної форм здобуття освіти
за спеціальністю 053 «Психологія»

Електронний ресурс

Рецензенти:

Н. С. Кучеренко – кандидат психологічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри практичної психології навчально-наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;
Е. І. Михлюк – кандидат психологічних наук, доцент, заступник начальника навчально-наукового інституту управління та безпеки населення Національного університету цивільного захисту України.

*Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням Науково-методичної ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 9 від 24 квітня 2026 року)*

О-64 Організація психологічної служби: методологічні та психолого-педагогічні аспекти : методичні вказівки до виконання практичних занять для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форм здобуття освіти за спеціальністю 053 «Психологія» [Електронний ресурс] / уклад. І. Ю. Остополець. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2026. – (PDF 21 с.)

У методичних вказівках до виконання практичних занять з дисципліни «Організація психологічної служби: методологічні та психолого-педагогічні аспекти» розглянуто наведені вимоги до проведення практичних занять з дисципліни «Актуальні технології в практичній психології», види практичних занять, методика їхнього проведення, теми та плани, особливості підготовки до них здобувачів вищої освіти, порядок оформлення.

Видання призначене для здобувачів ОС другого (магістерського) рівня за спеціальністю 053 «Психологія».

УДК 159.923:331.54(075.8)

© Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна, 2026
© Остополець І. Ю., уклад., 2026

	ЗМІСТ	
ВСТУП		4
Практичне заняття 1.		5
Практичне заняття 2.		7
Практичне заняття 3.		9
Практичне заняття 4.		11
Практичне заняття 5.		13
Практичне заняття 6.		15
Практичне заняття 7.		17
Практичне заняття 8.		19

ВСТУП

Сучасна система психологічної допомоги в Україні перебуває на етапі активного становлення й розвитку, що зумовлено динамічними соціальними змінами, зростанням запитів суспільства на фахову підтримку особистості, а також потребою у забезпеченні психічного здоров'я населення. Психологічна служба сьогодні є важливим складником освітнього, соціального та організаційного простору, адже саме вона сприяє гармонійному розвитку особистості, формуванню здорового психологічного клімату та ефективній взаємодії між людьми.

Організація діяльності психологічної служби потребує ґрунтовних знань із методології, педагогіки, етики, правових засад і практичної психології. Майбутній фахівець має не лише володіти системою теоретичних знань, але й уміти застосовувати їх для створення умов психологічного благополуччя, попередження деструктивних проявів, надання консультативної та кризової допомоги.

Методичні вказівки «Організація психологічної служби: методологічні та психолого-педагогічні аспекти» призначені для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 053 «Психологія» денної та заочної форм навчання. Вони створені з метою формування в студентів системного уявлення про завдання, принципи, структуру та напрями діяльності психологічної служби, а також розвитку професійних компетентностей, необхідних для роботи практичного психолога в різних організаційних контекстах — освітньому, соціальному, військовому, корпоративному тощо.

У методичних вказівках розглядаються такі ключові питання: функції та структура психологічної служби; основні напрями діяльності практичного психолога; методи психодіагностики, консультування та психокорекції; робота з дітьми «групи ризику», постраждалими від насильства, сім'ями, педагогами та батьками; принципи взаємодії в освітньому середовищі; надання допомоги у кризових ситуаціях; психологічна робота з персоналом організацій.

Особливу увагу приділено практичній складовій підготовки здобувачів освіти. Представлені завдання, питання для самоконтролю, практико-орієнтовані вправи й алгоритми виконання спрямовані на розвиток навичок професійного аналізу, рефлексії, планування та реалізації психологічної допомоги. Виконання запропонованих завдань дозволить студентам навчитися ефективно організовувати діяльність психологічної служби, будувати конструктивну взаємодію з усіма учасниками освітнього процесу та забезпечувати психологічний супровід у різних життєвих ситуаціях.

Посібник узгоджується з чинними нормативно-правовими документами Міністерства освіти і науки України щодо діяльності психологічної служби в системі освіти та враховує сучасні тенденції розвитку психологічної практики

— гуманістичну орієнтацію, міждисциплінарний підхід, етичну відповідальність і наукову обґрунтованість.

Таким чином, методичні вказівки «Організація психологічної служби: методологічні та психолого-педагогічні аспекти» є важливим навчально-методичним ресурсом, що сприятиме підготовці компетентних, професійно зрілих і соціально відповідальних психологів, здатних ефективно діяти в умовах сучасних викликів і забезпечувати психологічне благополуччя особистості та суспільства.

Практичне заняття 1.

ФУНКЦІЇ ТА ЗАДАЧІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ

Мета вивчення: розкрити основні цілі та головні завдання психологічної служби освіти, з'ясувати яка її роль у всій системі освіти.

Обсяг навчального часу: 2 години

Обладнання: конспекти лекцій, навчальний посібник „Психологічна служба в галузі освіти” Свіденської Г.М.

План проведення практичного заняття №1

1. Визначення мети психологічної служби освіти. Психічне здоров'я дітей і школярів.
2. Психологічне здоров'я дітей і школярів.
3. Визначення основного завдання психологічної служби освіти.
4. Актуальне, перспективне та пропедевтичне напрямки в діяльності психологічної служби.
5. Структура психологічної служби.

Література:

1. Легка Л.М. Організація діяльності психологічних служб : Навчальний посібник/ Л.М.Легка, Л.Г.Семенч. – Львів : «Новий Світ. 2018 – 372 с.
2. Настільна книга шкільного психолога / Авт.-уклад. О.Є. Марінушкіна. – Х.: Вид-во «Ранок», 2010. – 288 с.
3. Научитель О. Д. Організація психологічної служби: методологічні та психолого-педагогічні аспекти: підручник. Частина 1 /О. Д. Научитель, Ю. І. Гулий, О. Є. Фальова. – Х. : Вид. група «Основа», 2016. – 128 с.
4. Научитель О. Д. Організація психологічної служби: методологічні та психолого-педагогічні аспекти: підручник. Частина 2 О. Д. Научитель, Ю. І. Гулий, О. Є. Фальова. – Х. : Вид. група «Основа», 2016. – 144 с.

5. Психологічна служба : Підруч. / [В.Г.Панок (наук. ред.), А.Г.Обухівська, В.Д.Острова та ін.]. – Київ : Ніка-Центр, 2016. – 362 с.

Основні завдання для засвоєння навчального матеріалу та поточного контролю:

1. Скласти словник основних термінів і понять;
2. Довести, що:
 - а) Основною метою психологічної служби освіти є забезпечення психічного здоров'я та мотивації до навчання у дитини.
 - б) Психологічна служба освіти є інтегральним утворенням.

Примітка. Для доказу треба використовувати наступний алгоритм: 1) дати визначення того, що треба довести; 2) виявити, виходячи з визначення, основні напрямки пошуку докази; 3) знайти згідно цих напрямків конкретно-життєві факти докази.

3. Порівняти:

- а) Психологічну службу освіти в США та Ізраїлі.

Примітка: При порівнянні треба використовувати наступний алгоритм: 1) дати визначення порівнюваних психологічних понять; 2) виділити, виходячи з визначення, параметри порівняння; 3) встановити спільне та відмінне між порівнюваними психологічними поняттями.

Питання та завдання для самоконтролю та самостійної роботи:

1. Загальні тенденції розвитку психологічної служби освіти в різних країнах світу.
2. Взаємодія науки і практики в психологічній службі освіти.
3. Причини розвитку психологічної служби освіти.
4. Теоретичні підстави психологічної служби освіти.
5. Характеристика „актуального”, „перспективного” та „пропедевтичного” напрямків психологічної служби.
6. Співвідношення вікового і індивідуального розвитку у дітей та школярів.
7. Особливості психологічного здоров'я дітей на різних вікових етапах.
8. Поєднання загальних і спеціальних завдань психологічної служби в установах освіти різного типу (наприклад, в дитячому садку, школі, ліцеї, коледжі, інтернаті для дітей, позбавлених піклування батьків, та ін.)

Практичне заняття 2.

Основні види та форми діяльності психологічної служби діяльності психолога

Мета вивчення: поетапне ознайомлення з основними видами та формами діяльності практичного психолога, визначення значущості практичного психолога в освіті.

Обсяг навчального часу: 2 години

Обладнання: конспекти лекцій, навчальний посібник „Психологічна служба в галузі освіти” Свіденської Г.М.

План проведення практичного заняття № 2

1. Моніторинг умов та особливості розвитку особистості .
2. Психологічні та міжособистісні стосунки в колективі.
3. Діагностика та корекція психологічних девіацій.
4. Робота з батьками учнів.
5. Психологічне просвітництво.
6. Основні рівні психопрофілактики
7. Психолого-педагогічний консиліум.

Література:

1. Легка Л.М., Семенч Л.Г. Організація діяльності психологічних служб : Навчальний посібник. Львів : «Новий Світ. 2018. 372 с.
2. Настільна книга шкільного психолога / Авт.-уклад. О.Є. Марінушкіна. Х.: Вид-во «Ранок», 2010. 288 с.
3. Научитель О. Д., Гулий Ю. І., Фальова О. Є. Організація психологічної служби: методологічні та психолого-педагогічні аспекти: підручник. Частина 1. Х. : Вид. група «Основа», 2016. 128 с.
4. Організація психологічної служби школи / уклад. Л. В. Туріщева. Харків : Основа, 2012. 111 с.
5. Психологічна служба : Підруч. / [В.Г.Панок (наук. ред.), А.Г.Обухівська, В.Д.Острова та ін.]. Київ : Ніка-Центр, 2016. 362 с.

Практико-орієнтовані завдання для засвоєння навчального матеріалу та поточного контролю:

1. Скласти словник основних термінів і понять;
2. Схематично відобразити основні види діяльності практичного психолога освіти;
3. Скласти психологічний кросворд з використанням понять даної теми.

4. Довести, що:

Співорганізація діяльності психолога з іншими учасниками освітнього простору є обов'язковою.

Примітка. Для доказу треба використовувати наступний алгоритм: 1) дати визначення того, що треба довести; 2) виявити, виходячи з визначення, основні напрямки пошуку докази; 3) знайти згідно цих напрямках конкретно-життєві факти докази.

5. Порівняти:

а) Позицію педагога і позицію психолога по відношенню до учня в освітньому закладі.

б) Завдання соціалізації на різних вікових етапах.

Примітка: При порівнянні треба використовувати наступний алгоритм: 1) дати визначення порівнюваних психологічних понять; 2) виділити, виходячи з визначення, параметри порівняння; 3) встановити спільне та відмінне між порівнюваними психологічними поняттями.

Практичне заняття 3.

Діагностика, прогноз, психологічна допомога та психологічне консультування в діяльності практичного психолога

Мета вивчення: навчитися володіти різноманітними психологічними методами обслідування дитини, вміти робити заключення на основі виявлених даних..

План проведення практичного заняття № 3

1. Психодіагностика як галузь практичної діяльності психолога.
2. Задачі психодіагностичного обслідування особистостей.
3. Отримання інформації в роботі психолога та її використання.
4. Методологічні основи психологічного консультування.
5. Основні підходи до консультування та його види.
6. Методика індивідуального консультування.

Основні завдання для засвоєння навчального матеріалу та поточного контролю:

1. Бути готовим до написання термінологічного і понятійного диктанту.
2. Розробіть психологічні рекомендації на допомогу вчителю початкових класів, який працює з гіперактивними дітьми;
3. Розробіть авторську модель психологічної служби дитячого будинку.
4. Довести, що:

Документація психолога ділиться за ступенем доступності інформації іншим.

Примітка. Для доказу треба використовувати наступний алгоритм: 1) дати визначення того, що треба довести; 2) виявити, виходячи з визначення, основні напрямки пошуку докази; 3) знайти згідно цих напрямках конкретно-життєві факти докази.

Питання та завдання для самоконтролю та самостійної роботи:

1. Різниця між психодіагностикою як теоретичною, експериментальною наукою і практичною діяльністю.
2. Основна психологічна категорія за якою працює психолог-діагност. Сутність онтологічного і деонтологічних підходів до психодіагностики.
3. Ознаки сприятливого і несприятливого прогнозів (у віковому аспекті).
4. Побудова і перевірка діагностичної гіпотези.
5. Задачі психодіагностичного обстеження дітей та підлітків.
6. Психологічне консультування як вид практичної діяльності психолога.
7. Суть і принципи, на яких базується психологічне консультування.

8. Наведіть приклади висловлювань клієнта, що визначають завдання взаємодії з психологом.
9. Складіть банк визначень професії психолога, що характеризують його ставлення до іншої людини.
10. Вибравши уривок з психологічної (художньої) літератури, перекажіть його зміст для передачі іншій людині.
11. Дайте відповідь та проаналізуйте її:

На якому етапі консультування у психолога може виникнути наступне рефлексивне переживання:

 - Що він намагається сказати?
 - Треба перевірити, чи правильно я зрозумів.
 - Таке в моїй практиці вже зустрічалося.
 - Як же його зупинити?
 - Невже я йому ще не набрид?
12. Довести, що:

Збір попередньої соціально-психологічної інформації про клієнта в ході консультування є обов'язковою.

Література

1. Панок В. Г. Психологічна служба: Навчально-методичний посібник для студентів і викладачів. Кам'янець-Подільський: ТОВ Друкарня Рута, 2012. 328 с
2. Психологічна служба : Підруч. / [В.Г.Панок (наук. ред.), А.Г.Обухівська, В.Д.Острова та ін.]. Київ: Ніка-Центр, 2016. 362 с.
3. [Строяновська, О. В.](#) Психологічна служба в системі освіти [Текст] : практикум з навчального курсу для практичних психологів: навч. посібник Київ : Каравела, 2010. 176 с.
5. Скок А. Г., Ющенко І. М. Психологічна служба освіти: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Слово, 2013. 240 с.
6. Щоденник психолога /упоряд. Д. Долгова Київ: Шкільний світ, 2016. 120 с.

Практичне заняття 4.

Методика роботи шкільного психолога з дітьми «групи ризику» та постраждалими від насилля.

Мета вивчення: ознайомитися з основними напрямками роботи психолога з дітьми девіантної поведінки, розглянути поняття „групи ризику” та визначити рамки, що визначають дану групу.

Обладнання: конспекти лекцій

План проведення практичного заняття №4

1. Психологічна допомога дітям у випадках соціально-педагогічної занедбаності.
2. Девіантна поведінка дітей та підлітків в аспекті діяльності практичного психолога.
3. Порушення поведінки, її профілактика та корекція.
4. Технологія психологічної роботи з дітьми, постраждалими від насилля.

Література:

1. Карапетрова О.В. Психологічний супровід дітей молодшого шкільного віку в позашкільній діяльності : посібник / О.В.Карапетрова. – Бердянськ: БДПУ, 2013. – 168 с.
2. Психологічний супровід становлення суб'єкта економічної соціалізації : методичні рекомендації батькам та педагогам / за ред. О. В. Лавренко. – К. ; Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – 70 с.
3. Скок А. Г. Психологічна служба освіти : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. Г. Скок, І. М. Ющенко К. : Слово, 2013. – 240 с.

Основні завдання для засвоєння навчального матеріалу та поточного контролю:

1. Підібрати вправи для тренінгового заняття, спрямованого на корекцію дітей, які постраждали від насилля.
2. Довести, що:

Особливості форм і змісту корекційної роботи з групою залежать від психологічних особливостей віку.

Примітка. Для доказу треба використовувати наступний алгоритм: 1) дати визначення того, що треба довести; 2) виявити, виходячи з визначення, основні напрямки пошуку докази; 3) знайти згідно цих напрямках конкретно-життєві факти докази.

3. Порівняти:

- а) Різні різновиди методу систематичної десенсибілізації.
- б) Неспецифічне і специфічне реагування на запит.

Примітка: При порівнянні треба використовувати наступний алгоритм: 1) дати визначення порівнюваних психологічних понять; 2) виділити, виходячи з визначення, параметри порівняння; 3) встановити спільне та відмінне між порівнюваними психологічними поняттями.

Питання та завдання для самоконтролю та самостійної роботи:

- 1. Характеристика основних труднощів розвитку дитини.
- 2. Порушення поведінки (Агресивність. Пасивність. Запальність).
- 3. Відставання в психічному розвитку дітей „групи ризику”, причини та способи корекції.

Практичне заняття 5.

Методика роботи психолога з сім'ями особистостей.

Мета вивчення: необхідність виховання батьків виходячи із особливостей кожного періодів розвитку дитини, та кола тих проблем, які вони повинні вирішувати на кожному етапі самотійно.

Обладнання: конспекти лекцій, нормативно-законодавчі документи

План проведення практичного заняття №5

1. Основні психологічні концепції виховання батьків та задачі психолога.
2. Діагностика сім'ї та сімейного виховання.
3. Основи сімейного консультивання.
4. Основи корекційної роботи з сім'єю.

Література:

1. Психологічна служба : Підруч. / [В.Г.Панок (наук. ред.), А.Г.Обухівська, В.Д.Острова та ін.]. Київ : Ніка-Центр, 2016. 362 с.
2. Психологічний супровід становлення суб'єкта економічної соціалізації : методичні рекомендації батькам та педагогам / за ред. О. В. Лавренко. К. ; Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. 70 с.
3. Настільна книга шкільного психолога / Авт.-уклад. О.Є. Марінушкіна. Х.: Вид-во «Ранок», 2010. 288 с.

Основні завдання для засвоєння навчального матеріалу та поточного контролю:

1. Дайте психологічну характеристику акцентуйованих підлітків, підготуйте рекомендації для нього, його батьків та педагогів.
2. Довести, що:
 - а) У діяльності психолога-викладача діагностика і розвиток розглядаються в єдності.
 - б) На ефективну діяльність практичного психолога впливають його мовні стратегії і правила ведення ділового спілкування

Примітка. Для доказу треба використовувати наступний алгоритм: 1) дати визначення того, що треба довести; 2) виявити, виходячи з визначення, основні напрямки пошуку докази; 3) знайти згідно цих напрямках конкретно-життєві факти докази.

3. Порівняти:
 - а) Навчальні та розвиваючі тренінги.
 - б) Види дискусій .

Примітка: При порівнянні треба використовувати наступний алгоритм: 1) дати визначення порівнюваних психологічних понять; 2) виділити, виходячи з визначення, параметри порівняння; 3) встановити спільне та відмінне між порівнюваними психологічними поняттями.

4. Розробити сценарій батьківських зборів на психологічну тему.

Питання та завдання для самоконтролю та самостійної роботи:

1. Взаємодія педагога-психолога з батьками.
2. Проблема побудови відносин психолог – батьки.
3. Форми роботи з батьками, особливості організації.
4. Методи і прийоми роботи психолога з батьками.
5. Сутність і принципи психокорекції?
6. Теоретичні підходи, які визначають методику психокорекційної роботи з дітьми, підлітками та їх батьками?
7. Специфіка психокорекційного процесу?

Практичне заняття 6.

Принципи роботи практичного психолога освіти.

Мета вивчення: Розглянути основні принципи роботи практичного психолога освіти, ознайомитися з його правами та обов'язками

Обсяг навчального часу: 2 години

Обладнання: конспекти лекцій, нормативно-законодавчі документи.

План проведення практичного заняття

1. Права та обов'язки. Індивідуальний підхід.
2. Взаємодія психолога з педагогами та батьками.
3. Модель професійної діяльності практичного психолога в освіті.
4. Способи поведінки або соціальні ролі, які демонструють шкільні психологи

Література:

1. Легка Л.М., Семенч Л.Г. Організація діяльності психологічних служб : Навчальний посібник. Львів : «Новий Світ 2000», 2009. 372 с.
2. Настільна книга шкільного психолога / Авт.-уклад. О.Є. Марінушкіна. Х.: Вид-во «Ранок», 2010. 288 с.
3. Марінушкіна О.Є., Замазій Ю.О. Порадник практичного психолога. Х.: Вид.група «Основа», 2007. 240 с
4. Митник, О. Я., Середюк Т. В. Організація психологічної служби : навч.-метод. посіб. Київ : Слово, 2017. 128 с.
5. Організація психологічної служби школи / уклад. Л. В. Туріщева. – Харків : Основа, 2012. 111 с.
6. Панок В. Г. Психологічна служба: Навчально-методичний посібник для студентів і викладачів. Кам'янець-Подільський: ТОВ Друкарня Рута, 2012. 328 с
7. Психологічна служба : Підруч. / [В.Г.Панок (наук. ред.), А.Г.Обухівська, В.Д.Острова та ін.]. Київ : Ніка-Центр, 2016. 362 с.

Основні завдання для засвоєння навчального матеріалу та поточного контролю:

1. Порівняти:
Принципи побудови діагностичного мінімуму на різних ступенях освіти.

Примітка: При порівнянні треба використовувати наступний алгоритм: 1) дати визначення порівнюваних психологічних понять; 2) виділити, виходячи з визначення, параметри порівняння; 3) встановити спільне та відмінне між порівнюваними психологічними поняттями.

2. Скласти перспективний план психологічної служби освітньої установи.
3. На підставі розробленого річного плану скласти план роботи на місяць.
4. Розробити циклограму роботи кабінету психологічної служби освітньої установи
5. Підготовка кросворду за темою.

Питання та завдання для самоконтролю та самостійної роботи:

1. Індивідуальний підхід як основний принцип діяльності практичного психолога.
2. Система виявлення індивідуальних способів розвитку.
3. Взаємодія психолога з педагогами та батьками.
4. Права та обов'язки психолога освіти.

Практичне заняття 7.

Психологічна допомога в кризових ситуаціях

Мета вивчення: розглянути основні форми роботи практичного психолога в кризових ситуаціях та принципи роботи телефонної допомоги.

Обсяг навчального часу: 2 години

Обладнання: конспекти лекцій, нормативно-законодавчі документи

План проведення практичного заняття № 7

1. Психологічна допомога на телефоні довіри. Специфіка роботи з різними категоріями клієнтів.
2. Базові навички телефонного консультанта. Методи оволодіння базовими навичками.
3. Групова дискусія на тему: „інтернет-залежність та залежність від азартних ігор – сучасні психологічні проблеми”.
4. Психологічна допомога внутрішньо переміщеним особам.
5. Психологічна робота із жертвами природних катастроф, внутрішньо переміщеними особами.
6. Напрямки надання психологічної допомоги жертвам техногенних катастроф, учасникам бойових дій, ВПО.
7. Робота психолога із учасниками бойових дій.

Література:

1. Карапетрова О.В. Психологічний супровід дітей молодшого шкільного віку в позашкільній діяльності : посібник / О.В.Карапетрова. – Бердянськ: БДПУ, 2013. – 168 с.
2. Коропецька О.М. Психологічні основи професійної орієнтації та самореалізації особистості / О.М.Коропецька. – К. КНТ. 2017.– 438 с.
3. На допомогу керівнику психологічної служби: документи, схеми, таблиці/ Автори-упорядники Т.Войцях, Т.Артеменко. – Черкаси: ЧОППОП, 2012. – 104 с.
4. Психологічний супровід становлення суб'єкта економічної соціалізації : методичні рекомендації батькам та педагогам / за ред. О. В. Лавренко. – К. ; Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – 70 с.
5. Чебоненко С.О. Пенітенціарна психологія: Навчальний посібник / С.О.Чебоненко, О.С.Третяк. – Чернігів, 2011. – 219 с.
6. Щоденник психолога / упоряд. Д. Долгова Київ : Шкільний світ, 2016. – 120 с.

Основні завдання для засвоєння навчального матеріалу та поточного контролю:

1. Для виконання самостійної роботи обирається одна із кризових ситуацій, розглянутих на лекційних та семінарських заняттях. Робота пишеться за наступним планом:
 - Психологічний зміст кризової ситуації.
 - Аналіз літературних джерел
 - Напрямки та зміст роботи психолога.
 - Обсяг роботи від 5 до 10 сторінок формату А4.
2. Підготовка доповіді на тему: «Психологічна допомога внутрішньо переміщеним особам у період введення воєнного стану в Україні»

Практичне заняття 8.

Психологічна робота з персоналом організацій.

Мета вивчення: Розглянути основні принципи роботи практичного психолога організацій, ознайомитися з його правами та обов'язками

Обсяг навчального часу: 2 години

Обладнання: конспекти лекцій.

План проведення практичного заняття.

1. Методи психологічного відбору працівників організацій.
2. Шляхи підвищення мотивації персоналу.
3. Робота психолога з попередження конфліктності у організації.

Література:

1. Професійне консультування безробітних в центрах зайнятості. Методичні рекомендації. – К., 2011. – 67с.
2. Коропецька О.М. Психологічні основи професійної орієнтації та самореалізації особистості / О.М.Коропецька. – К. КНТ. 2017.– 438 с.
3. На допомогу керівнику психологічної служби: документи, схеми, таблиці/ Автори-упорядники Т.Войцях, Т.Артеменко. – Черкаси: ЧОПОПП, 2012. – 104 с.
4. Психологічний супровід становлення суб'єкта економічної соціалізації : методичні рекомендації батькам та педагогам / за ред. О. В. Лавренко. – К. ; Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – 70 с.

Основні завдання для засвоєння навчального матеріалу та поточного контролю:

1. Ситуація. Ви працюєте менеджером з персоналу у відомій компанії. Вашими безпосередніми обов'язками є підбір персоналу.

Задача. Вам потрібно розробити стратегію підбору на посаду (секретаря, аудитора тощо).

В роботі має бути описана професіограма та методи і методики, якими Ви будете користуватись, підбираючи людей на цю посаду. Обсяг роботи 5-10 сторінок А4.

2. Бути готовим до написання термінологічного і понятійного диктанту
2. Довести, що:

а) Психологічний супровід як одна з моделей діяльності психологічної служби спрямована на розвиток особистості.

б) Психологічна служба освіти має ієрархічну структуру і керування.

Примітка. Для доказу треба використовувати наступний алгоритм: 1) дати визначення того, що треба довести; 2) виявити, виходячи з визначення, основні напрямки пошуку докази; 3) знайти згідно цих напрямках конкретно-життєві факти докази.

1. Порівняти:

а) Психічне здоров'я та психологічне здоров'я.

б) Основні моделі діяльності психологічної служби в організації.

Примітка: При порівнянні треба використовувати наступний алгоритм: 1) дати визначення порівнюваних психологічних понять; 2) виділити, виходячи з визначення, параметри порівняння; 3) встановити спільне та відмінне між порівнюваними психологічними поняттями.

Питання та завдання для самоконтролю та самостійної роботи:

1. Які основні етапи профорієнтаційного консультування?
2. Які види психологічної допомоги може отримати людина, яка втратила роботу?
3. Що є змістом роботи психолога при прийнятті на роботу в організацію нового співробітника?
4. Які методи відбору персоналу Ви знаєте?
5. Дайте характеристику тесту на виконання зразка роботи?
6. Які методи проведення співбесіди з персоналом Ви знаєте?
7. Що таке ситуативне інтерв'ю?
8. Яким чином можна оптимізувати психологічний клімат організації?
9. Які пріоритетні види діяльності виконує психолог в системах „людина-техніка”
10. Що б ви порекомендували для профілактики втоми та відновлення працездатності людям, які працюють з технікою?

Електронне навчальне видання комбінованого використання
Можна використовувати в локальному та мережному режимі

Остополець Ірина Юріївна

**ОРГАНІЗАЦІЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ:
МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ**

Методичні вказівки
до виконання практичних занять для здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня денної та заочної форм здобуття освіти
за спеціальністю 053 «Психологія»

В авторській редакції

Підписано до розміщення 24.04.2026. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 1,47. Обсяг 0,339 Мб. Зам. № 162/26.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3367 від 13.01.2009
Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна